

Nee, tenzij-toets Hofstetterlaan te Ellecom

Toetsing aan het beleid voor het Gelders Natuurnetwerk en Groene
Ontwikkelzone van de provincie Gelderland

Verantwoording

Titel: Nee, tenzij-toets Hofstetterlaan te Ellecom
Onderwerp: Toetsing aan het beleid voor het Gelders
Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelzone van
de provincie Gelderland
Projectnummer: 51000455
Klant: ProRail B.V.
Referentienummer: NL22-648800269-21158
Versie: D2

Datum: 08-04-2022

Auteur: Raisja Spijker
E-mailadres: raisja.spijker@sweco.nl

Gecontroleerd door: Maikell Verkade
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door: Maarten Mouissie
Paraaf vrijgegeven:

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging projectgebied	4
1.3	Voorgenomen ingreep	4
2	Provinciaal natuurbeleid	5
2.1	Natuurnetwerk Nederland	5
2.2	Omgevingsbeleid provincie Gelderland	5
3	Ruimtebeslag GNN/GO	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Gelders Natuurnetwerk	8
3.3	Groene Ontwikkelzone	9
4	Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen.....	11
4.1	Beschrijving kernkwaliteiten	11
4.2	Aantasting kernkwaliteiten.....	11
4.3	Conclusie.....	12
5	Toetsing	13
5.1	Gelders Natuurnetwerk	13
5.2	Groene Ontwikkelingszone	14
6	Compensatieopgave.....	16
6.1	Compensatieopgave GNN	16
6.2	Versterkingsopgave GO	16
6.3	Compensatiegebieden	17
6.4	Inrichtingsmaatregelen	18
7	Conclusie	19
7.1	Gelders Natuurnetwerk	19
7.2	Groene Ontwikkelingszone	19
7.3	Inrichtingsmaatregelen	19
8	Bronnen	20

Bijlage 1 - Ontruimtekening

Bijlage 2 - GO Rekentabellen

1 Inleiding

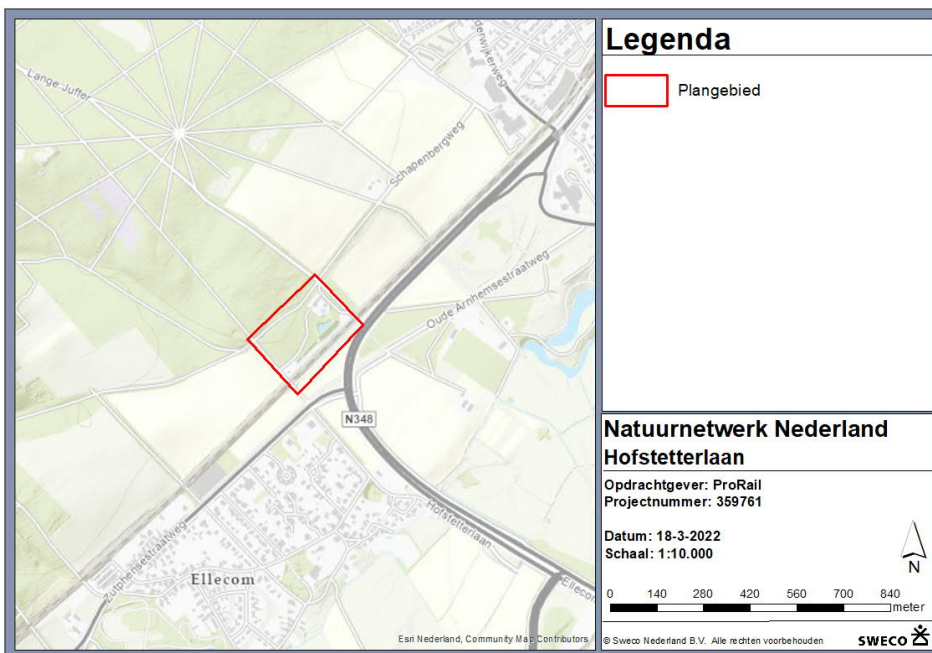
1.1 Aanleiding

ProRail is van plan om twee spoorwegovergangen bij de Hofstetterlaan – gelegen in Ellecom – aan te passen en een bestaand zandpad te verharderen. De nieuwe toegangsweg naar Vitens wordt aangelegd in bestaand bos.

Ten behoeve van deze ontwikkeling heeft Sweco Nederland B.V. een verkennend natuuronderzoek (Spijker, 2021) uitgevoerd. Hieruit bleek dat het projectgebied binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO) valt. Hierdoor zijn effecten op de kernkwaliteiten van het GNN en GO niet op voorhand uitgesloten. Voor ingrepen binnen het GNN en/of GO dient – volgens het provinciaal beleid – getoetst te worden of de ingreep gevolgen heeft voor de kernkwaliteiten.

1.2 Ligging projectgebied

Het projectgebied is gelegen langs de Hofstetterlaan, Zuidlaan en Lange Juffer te Ellecom, zie figuur 1.1. Door het projectgebied heen loopt een spoorweg (met twee onbeveiligde spoorwegovergangen). In het onderzoeksgebied is een waterwingebied van Vitens aanwezig en staan er enkele bouwwerken. Het pad aan de Lange Juffer en Zuidlaan is verhard, het pad aan de Hofstetterlaan is onverhard. De verharde paden worden gebruikt door medewerkers van Vitens om op de locatie te kunnen komen en beide paden worden gebruikt door recreanten.

Figuur 1.1. Ligging van het projectgebied

1.3 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen activiteiten omvatten het verharderen van het zandpad Hofstetterlaan/Zuidlaan naar een betonpad, het aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg (betonpad) naar Vitens aan de Zuidlaan. De huidige bestrating en spoorwegovergang aan de Lange Juffer worden verwijderd. De overgang bij de Hofstetterlaan wordt voorzien van spoorbomen. Voor een overzicht van deze activiteiten zie bijlage 1.

2 Provinciaal natuurbeleid

2.1 Natuurnetwerk Nederland

Bij ruimtelijke ontwikkelingen of ingrepen in of nabij het Natuurnetwerk Nederland is sprake van planologische bescherming via ruimtelijke procedures, in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het ruimtelijke beleid is altijd gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken', waarbij tevens rekening wordt gehouden met de onderlinge samenhang van natuurgebieden. Binnen het Natuurnetwerk Nederland is het 'nee, tenzij'-regime van toepassing. Plannen, projecten of handelingen worden volgens dit regime beoordeeld. De provincies werken dit beleid nader uit in een Omgevingsverordening.

2.2 Omgevingsbeleid provincie Gelderland

2.2.1 Inleiding

In Gelderland worden de volgende gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening 2022 (Afdeling 2.6):

- Gelders Natuurnetwerk.
- Groene Ontwikkelingszone.
- Weidevogelgebieden.
- Ganzenrustgebieden.
- Natte landnatuur.
- Waardevol open gebied.
- Nationale landschappen.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) (Omgevingsverordening 2022, art. 2.39 tot en met 2.51) is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN is het landelijke netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN bestaat uit afzonderlijke natuurgebieden en uit zones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

De afweging voor ingrepen in het GNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. Ingrenen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een GNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het projectgebied.

De Groene Ontwikkelingszone (GO) (Omgevingsverordening 2022, art. 2.52 tot en met 2.54) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de zogenaamde ecologische verbindingzones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Deze zones zijn aangewezen met als doel om hier de natuur- en landschapskwaliteit te versterken. Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

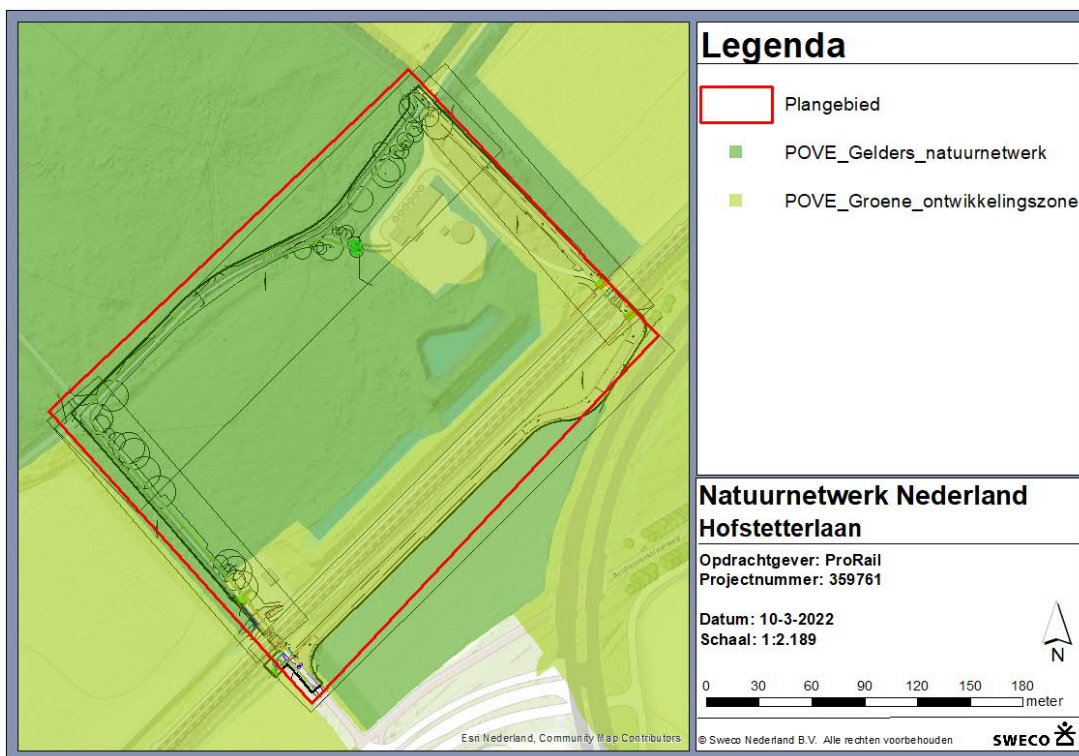
Daarnaast zijn in de Omgevingsverordening nog weidevogel- en ganzenrustgebieden aangewezen. Het gaat hier om agrarische gebieden, maar in tegenstelling tot de Groene ontwikkelingszone wordt hier geen ontwikkeling van nieuwe natuur- en landschapswaarden nagestreefd. Het gaat hier om het behoud van de betekenis als broedgebied voor weidevogels of als rustgebied voor overwinterende ganzen.

Onder natte landnatuur (Omgevingsverordening 2022, art. 2.61) worden gebieden verstaan die direct afhankelijk zijn van de grondwatersituatie ter plaatse. De zone rondom deze gebieden wordt daarom beschermd.

In de waardevolle open gebieden is grootschalige openheid belangrijk (Omgevingsverordening 2022, art. 2.55). De nationale landschappen zijn representatief voor het cultuurlandschap (Omgevingsverordening 2022, art 2.56). Artikel 2.56 geldt alleen voor die delen van het nationaal landschap die buiten het Gelders Natuurnetwerk, de Groene Ontwikkelingszone en de Nieuwe Hollandse Waterlinie liggen.

2.2.2 Analyse en toetsing

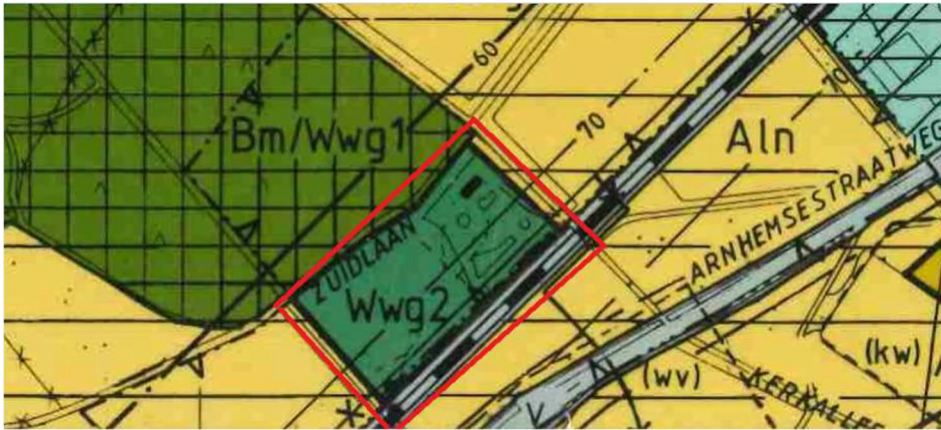
Het projectgebied ligt in het GNN en de GO, zie figuur 1.1. Het projectgebied grenst aan het Natura 2000-gebied Veluwe, effecten op het Natura 2000-gebied zijn in het rapport van Sweco (Hoogland, 2021) getoetst. De aan te leggen ontsluitingsweg naar het Vitens-terrein komt binnen het GNN te liggen. De te verhardten paden liggen in de GO en de te verwijderen verharding ligt eveneens in de GO.

Figuur 1.1 Ligging van het projectgebied ten opzichte van het GNN en GO.

2.2.3 Vigerende bestemmingsplan

Voor de gronden binnen het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Buitengebied 1995'. Dit bestemmingsplan is door de gemeente Rheden vastgesteld op 10 juli 1996. Figuur 1.2 toont een uitsnede van de bestemmingsplannen ter plaatse van het plangebied.

Figuur 1.2 Uitsnede Bestemmingsplan 'Buitengebied 1995'

Voor het plangebied gelden de volgende bestemmingen:

- Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden.
- Multifunctioneel bos met de dubbelbestemming Waterwingebied 1.
- Waterwingebied 2.

Het aanleggen van de verharding geldt dat dit binnen het bestemmingsplan (BP) past binnen de grenzen het waterwingebied 2 (Wwg2) en de Hofstetterlaan (Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden (Aln)). Voor het aanleggen van de verharding op deze locaties is geen bestemmingswijziging nodig. Nadere toetsing en compensatie is op deze locaties niet nodig.

Het aanleggen van de verharde weg langs de Zuidlaan is in strijd met de huidige bestemming 'Multifunctioneel bos (Bm)'. Op deze locatie dient een bestemmingswijziging te worden aangevraagd. Voor de werkzaamheden op deze locatie is toetsing aan het nee, tenzij-principe en compensatie van het verlies van GNN en GO nodig.

3 Ruimtebeslag GNN/GO

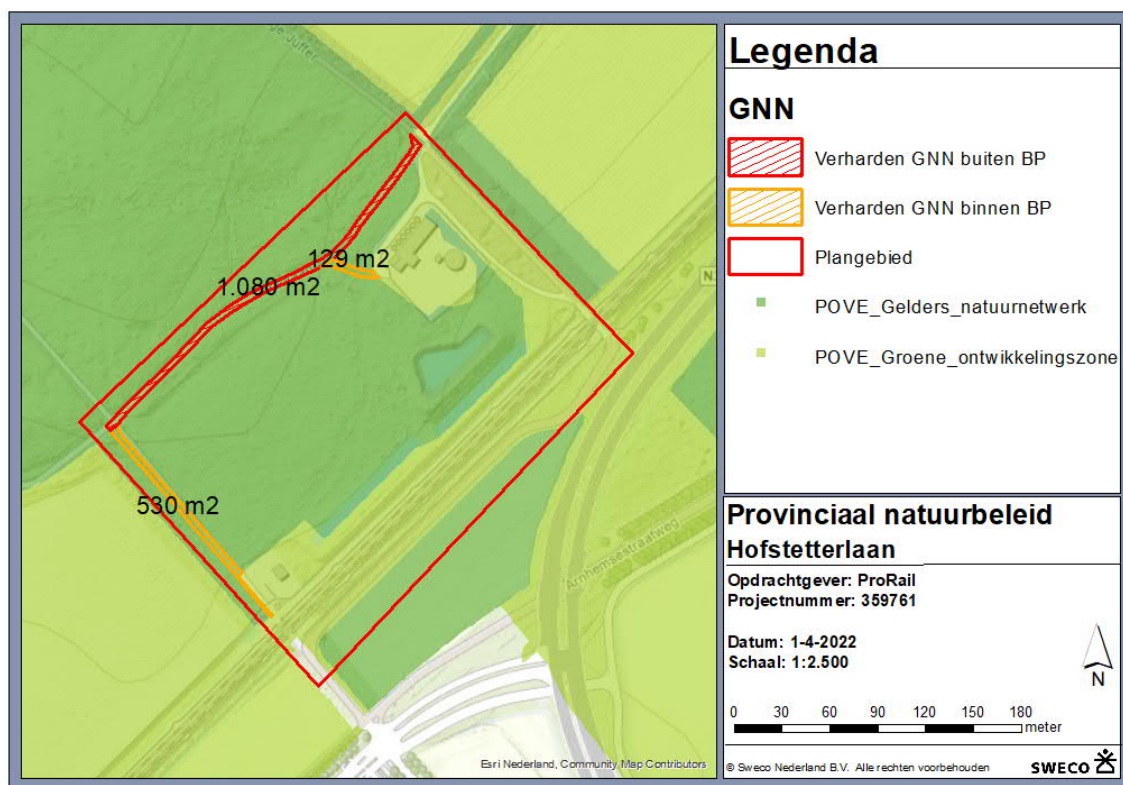
3.1 Inleiding

Middels een GIS-analyse is op basis van het ontwerp het effect op het GNN/GO berekend. In onderstaande paragrafen is het effect verder beschreven.

3.2 Gelders Natuurnetwerk

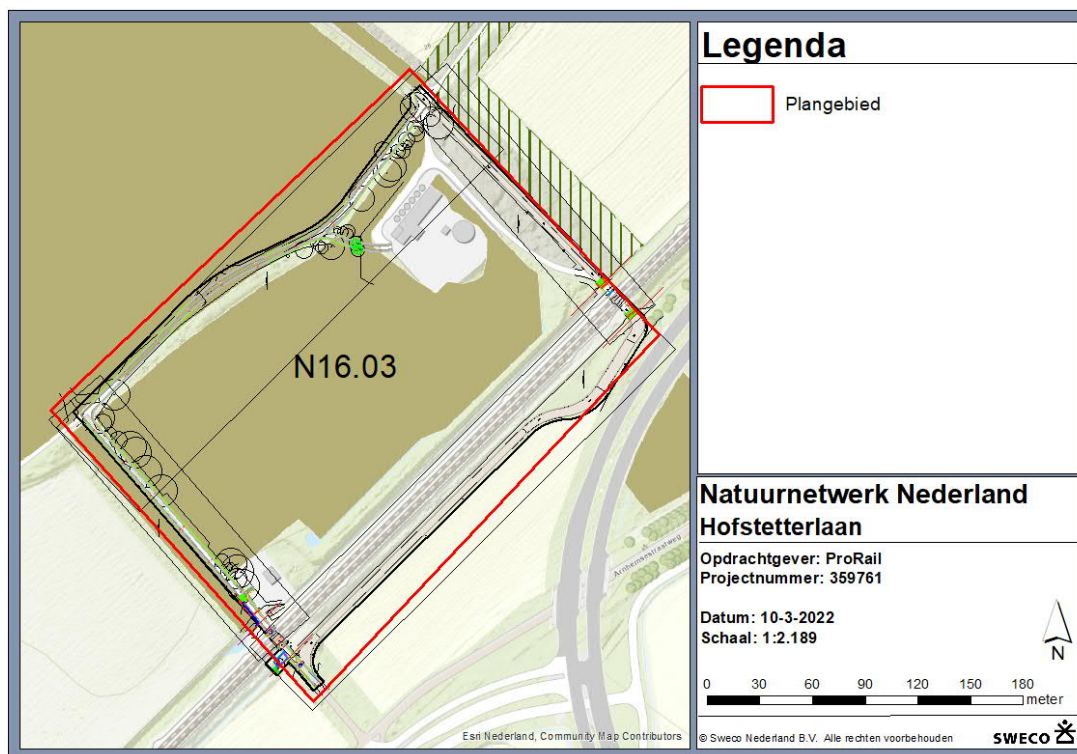
Als gevolg van het project wordt in het totaal 1.739 m² van het aangewezen GNN verhard, zie figuur 4.1. Het verharderen van de oprit naar het waterbedrijf en het verharderen van de Hofstetterlaan valt binnen het bestemmingsplan (BP) en is er voor deze aanpassing geen ruimtelijke procedure nodig, de verharding bedraagt hier in totaal 659 m².

Het verharderen van de Zuidlaan valt buiten het bestemmingsplan; voor deze aanpassing is een ruimtelijke procedure nodig, de verharding bedraagt hier 1.080 m².

Figuur 4.1 Oppervlakte van het door de geplande activiteit verharde GNN.

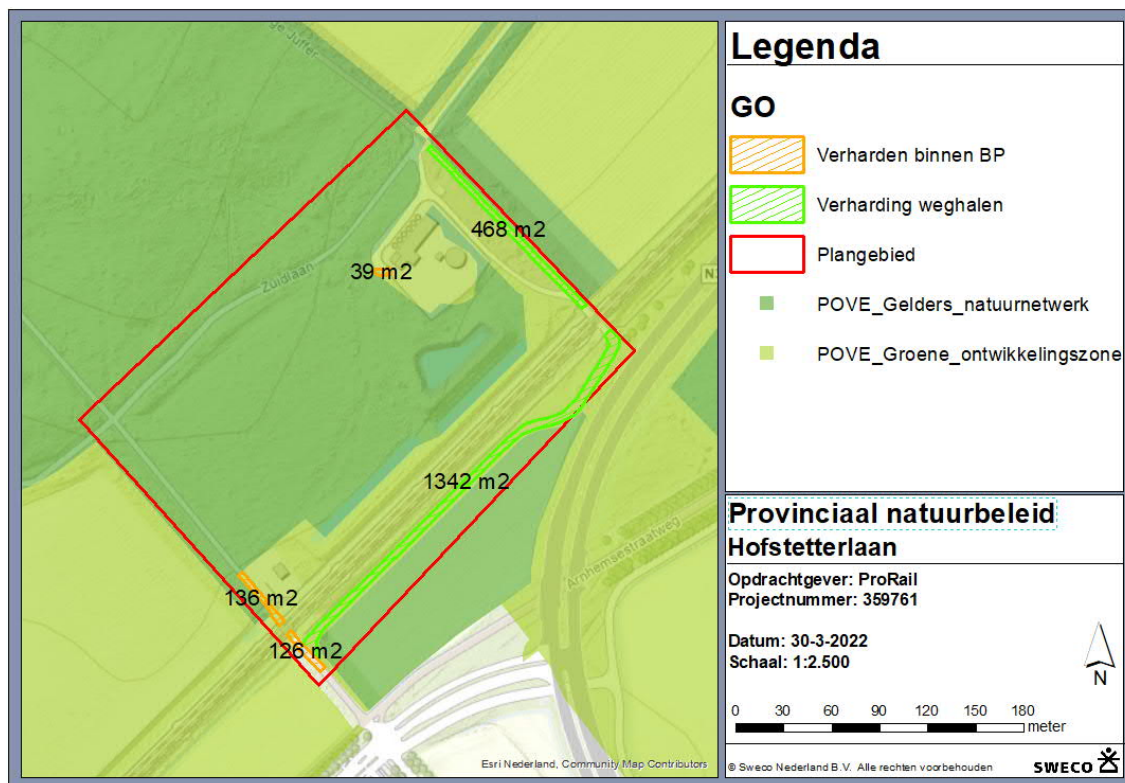
De aanwezige natuurbeheertypen zijn middels de webviewer van provincie Gelderland in kaart gebracht, zie figuur 4.2. In het projectgebied is enkel het natuurbeheertype 'N16.03 Droog bos met productie' aanwezig.

Figuur 4.2 Aangewezen natuurbeheertypen.

3.3 Groene Ontwikkelzone

Als gevolg van het project wordt er in totaal 301 m² binnen het GO verhard, het verharderen van de weg valt binnen het geldende BP. Daarnaast wordt er 1.810 m² verharding binnen het GO verwijderd, zie figuur 4.3. Dit leidt per saldo tot een afname van 1.509 m² verharding in het GO.

Figuur 4.3 Oppervlakte van het door de geplande activiteit aangetaste GO.

4 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

4.1 Beschrijving kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten voor de verschillende deelgebieden van het GNN en GO zijn gedefinieerd in de Omgevingsverordening Gelderland, en worden beschreven op het niveau van de deelgebieden. Het projectgebied is gelegen binnen het deelgebied nummer 121 Middachter Bossen¹.

Kernkwaliteiten Middachter Bossen die van toepassing zijn op het terrein en omgeving

- Onderdeel van grootschalig aaneengesloten gebied van droge bossen, zandverstuivingen en heide: hier vooral bos, grotendeels oude boskernen met overgangen naar de enken van Rheden, De Steeg, Ellecom en Dieren.
- Toevoergebied voor de Haviker Poort.
- Groot wild: met name edelherten, wilde zwijnen.
- Abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir.
- Van de algemene kernkwaliteiten de ecologische samenhang van belang.

De Haviker Poort vormt een ecologische verbindingszone (EVZ) waarvoor echter geen inrichtingsmodel is voorgeschreven.

Ontwikkelingsdoelen GNN en GO die van toepassing zijn op het terrein en omgeving

- Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden.
- Ontwikkeling uitwisseling met de omgeving en vermindering barrièrewerking N348, A348, spoorlijn.
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën, poelen.

4.2 Aantasting kernkwaliteiten

Aangezien er al een (onverhard)pad aanwezig is op de locatie waar de verharding aangebracht gaat worden, leidt dit niet tot meer versnippering. Door het verwijderen van de verharding ten oosten en zuiden van het projectgebied, wordt op deze locatie de samenhang tussen de omgeving juist vergroot. De samenhang tussen de natuurgebieden en het functioneren van het netwerk wordt niet aangetast als gevolg van het project.

Er worden twee kleine bomen gekapt die aangrenzend staan aan het hek van het Vitens-terrein. Het kappen van deze bomen leidt niet tot een inbreuk op het aanwezige bos of het natuurstype N16.03 Droog bos met productie. Aangezien er al een (onverhard)pad aanwezig is op de locatie waar de verharding aangebracht gaat worden zal dit niet tot wezenlijke veranderingen leiden in de abiotiek van het gebied. Daarnaast wordt een deel van de verharding verwijderd en zal hier ruimte terugkomen voor de natuur.

Overige kernwaarden zoals beschreven in 4,1 worden niet aangetast aangezien er enkel op reeds onverharde paden verharding wordt aangebracht en hiervoor (op twee bomen na) geen bomen hoeven te worden gekapt, of watergangen/poelen gedempt. De effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten zijn nader beschouwd in het door Sweco uitgevoerde verkennend natuuronderzoek (Spijker, 2021) en soortenonderzoek Hofstetterlaan (Spijker, 2021). Hieruit blijkt dat er geen negatieve effecten zijn op beschermde soorten.

¹ <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=7ee7f076e44b48f18d36528e9f9d1d87>

4.3 Conclusie

Op basis van bovenstaande wordt geconcludeerd dat de kernkwaliteiten van het plan niet worden aangetast.

5 Toetsing

5.1 Gelders Natuurnetwerk

5.1.1 Inleiding

Voor het Gelders Natuurnetwerk (GNN) dient er getoetst te worden aan de Omgevingsverordening 2022 van de provincie Gelderland.

Op grond van artikel 2.39 van de vigerende Omgevingsverordening van provincie Gelderland mag in een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk als er sprake is van een groot openbaar belang en:

- a) er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn;
- b) de negatieve effecten op de kernkwaliteiten en oppervlakte van het gebied en de ecologische samenhang binnen het gebied zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd, in overeenstemming met gelijkwaardige natuurbeheertypen.

5.1.2 Groot openbaar belang: openbare veiligheid

Bevoorrading van het drinkwaterbereidingsbedrijf vindt nu plaats via een tijdelijke betonweg ten zuiden van het spoor. Ter hoogte van de Lange Juffer wordt het spoor gekruist waarna het terrein van het drinkwaterbedrijf kan worden bereikt. Deze verharde route bestaat deels uit een betonplatenbaan. Omdat het waterbedrijf regelmatig transporten heeft van gevaarlijke stoffen, brengt dit risico's met zich mee. Het waterbedrijf wil deze risico's vanuit het gedachtegoed van maatschappelijk verantwoord ondernemen tot een minimum terugbrengen. Hiernaast speelt het tot stand brengen van de fietsroute Dieren-Ellecom. Voor deze route is het nodig het pad tussen de Zuidlaan en de overweg Hofstetterlaan te verharden.

Vanuit de spoorwegbeheerder is er de wens om vanuit veiligheidsoogpunt het aantal onbeveiligde kruisingen met het spoor te minimaliseren. Het opheffen van ofwel de overgang Hofstetterlaan ofwel de Lange Juffer is hierbij een passende keuze. Al het verkeer kan dan via één beveiligde overgang passeren, waardoor het aantal conflictpunten met het spoor terug wordt gebracht. Het spoor wordt hierdoor in zijn totaliteit veiliger.

Om aan alle eisen tegemoet te komen, is een plan ontwikkeld om de overgang aan de Lange Juffer op te heffen, de overgang aan de Hofstetterlaan te beveiligen en het bestaande onverharde pad vanaf de Hofstetterlaan over de Zuidlaan richting de Schapenbergweg te verharden. Door deze nieuwe route uit te voeren in een cultuur-historisch te verantwoorden verharding, kan het fietsverkeer tussen Dieren en Ellecom blijven plaatsvinden en wordt de bestaande fietsroute niet onderbroken maar omgelegd over de Zuidlaan en het nieuwe verharde deel van de Hofstetterlaan. Deze wegverharding is daarbij ook nodig voor het transport van gevaarlijke stoffen voor het drinkwaterbedrijf. Doordat deze route volledig verhard wordt en ook korter en minder bochten heeft dan de huidige route, levert dit een kleiner risico op voor deze transporten. Daarnaast wordt een spoorwegovergang opgeheven hetgeen bijdraagt aan de spoorveiligheid.

5.1.3 Alternatieve afweging

Er zijn twee alternatieve routes bekeken voor de bevoorrading van het drinkwaterbedrijf:

- Tijdelijke weg ten zuiden van het spoor (Lange Juffer).
- Bestaande onverharde pad vanaf de Hofstetterlaan over de Zuidlaan richting de Schapenbergweg.

Het waterbedrijf voert regelmatig transporten uit met gevaarlijke stoffen brengt dit risico's met zich mee. Voertuigen hebben bij de oprit naar het waterbedrijf aan de tijdelijke weg de beschikking over een beperkte draaicirkel; dit brengt een risico met zich mee. Door de transporten via de bestaande (nu nog) onverharde weg te laten lopen, is er geen beperkte draaicirkel meer aanwezig en kunnen voertuigen op een veilige manier transporten van en naar het waterbedrijf brengen. Door het bestaande onverharde pad te verharderen, leidt dit – aangezien er al een (onverhard)pad aanwezig is – niet tot meer versnippering, waar het vervangen van de tijdelijke weg door een permanente weg wel weer leidt tot extra versnippering van het landschap. Daarnaast zal door het verwijderen van de tijdelijke route de spoorwegovergang verwijderd worden waardoor het aantal conflictpunten met het spoor terug wordt gebracht. De onderdelen van de beveiligde spoorwegovergang die verwijderd worden, worden hergebruikt bij het beveiligen van de overgang Hofstetterlaan.

Omdat de ontsluitingsweg bij de Zuidlaan niet binnen het bestemmingsplan past, is voor dit deel compensatie nodig. Doordat de verharding op een reeds bestaand pad wordt aangebracht, worden er enkel twee kleine bomen worden gekapt en leidt dit niet tot een significante negatief effect op of verlies van oppervlakte van het aanwezige natuurtype N16.03 droog bos met productie. Binnen het project zijn voldoende mogelijkheden om het verlies aan oppervlakte GNN te compenseren. Het gebied ten zuiden van het spoor waar de verharding weggehaald wordt, zal worden omgevormd tot natuur en fungeren als compensatiegebied. In hoofdstuk 6 is de compensatieopgave verder uitgewerkt.

5.2 Groene Ontwikkelingszone

Vanaf 1 februari 2022 gelden er nieuwe regels op het gebied van natuur, water, zonnevelden, provinciale wegen en glastuinbouw. Deze regels staan in de omgevingsverordening. De relevante artikelen zijn in het kader hieronder genoemd:

Artikel 2.52 (beschermen Groene Ontwikkelingszone)

- 1) Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat:
 - a) de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in [bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone](#), per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
 - b) de samenhang niet verloren gaat.
- 2) Gedeputeerde Staten stellen regels vast om de versterking uit te werken.

Artikel 2.53b (versterkingsplan)

- 1) Als de Groene ontwikkelingszone wordt versterkt op grond van artikel 2.52, eerste lid, onderdeel a, bevat het bestemmingsplan dat de activiteit of ontwikkeling mogelijk maakt een versterkingsplan, dat in ieder geval inzicht geeft in:
 - a) hoe verzekerd is dat de versterking wordt uitgevoerd;
 - b) hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de versterking plaatsvinden;
 - c) hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;
 - d) de locatie waar de nadelige gevolgen voor de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de Groene ontwikkelingszone optreden; en de locatie waarop de versterking plaatsvindt.

Artikel 2.53c (borging versterking)

Planologische verankering van de versterking vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de nieuwe activiteit of ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

Artikel 2.53d (borging uitvoering versterking)

- 1) De uitvoering van de versterking wordt verzekerd door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan, waarin wordt bepaald dat:
 - a) alleen gebruik kan worden gemaakt van de bouw- of gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsplan als de maatregelen overeenkomstig het versterkingsplan worden uitgevoerd binnen een termijn van vijf jaar, of een kortere termijn als dat mogelijk is, na vaststelling van het bestemmingsplan waarin de activiteit is toegelaten; en
 - b) de maatregelen overeenkomstig het versterkingsplan in stand worden gehouden. In afwijking van het eerste lid, onder a, geldt dat als op de locatie van de fysieke ingreep een beschermde inheemse diersoort of een soort, genoemd in de nationale Rode Lijsten, voorkomt, alleen gebruik kan worden gemaakt van de bouw- of gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsplan nadat de maatregelen conform het versterkingsplan zijn uitgevoerd.

Op 15 februari 2022 stelden Gedeputeerde Staten de conceptregels voor de Groene Ontwikkelingszone vast. De Groene Ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de zogenoemde ecologische verbindingszones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. Deze zones zijn aangewezen met als doel om hier de natuur- en landschapskwaliteit te versterken.

Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen. Gedeputeerde Staten stellen nu regels vast zodat men bij een initiatief of een activiteit eenduidig kan vaststellen hoe groot die versterking moet zijn en waar deze moet plaatsvinden. Deze regels bieden gemeenten en initiatiefnemers houvast bij het bepalen van de omvang van de locatie van de versterking van het GO. De ontwerpregels liggen van 21 februari 2022 tot en met 4 april 2022 ter inzage. Na de inspraakperiode worden de verkregen reacties verwerkt en stellen Gedeputeerde Staten de regels vast.

De kernkwaliteiten voor de verschillende deelgebieden van het GO zijn gedefinieerd in de Omgevingsverordening Gelderland, en worden beschreven op het niveau van deelgebieden. Naast de gebied specifieke kernkwaliteiten zijn er algemene kernkwaliteiten die voor alle deelgebieden gelden. Dit zijn de milieucondities die de voorwaarde vormen voor het voortbestaan van de natuur, te weten ecologische samenhang, stilte, donkerte, openheid en rust.

Binnen het GO wordt op een deel van een bestaand onverhard pad verharding aangebracht en wordt er een deel bestaande verharding weggehaald. Per saldo is er sprake van een afname van 1.509 m² aan verharding in het GO. Aangezien er al een (onverhard)pad aanwezig is op de locatie waar de verharding aangebracht gaat worden, leidt dit niet tot meer versnippering. Door het verwijderen van de verharding ten oosten en zuiden van het projectgebied, wordt op deze locatie de samenhang tussen de omgeving juist vergroot.

Omdat de ontsluitingsweg op de locaties waar het GO aangetast wordt binnen het bestemmingsplan past, is formeel geen toetsing en dus ook geen versterking nodig. Er is echter is ervoor gekozen om dit mee te nemen in de vorm van een berekening van een versterkingsopgave om toch een plus voor de natuur te creëren. Binnen het project zijn voldoende mogelijkheden om het verlies aan GO te mitigeren.

6 Compensatieopgave

6.1 Compensatieopgave GNN

6.1.1 Toetsingskader

Indien sprake is van een aantasting van de kernkwaliteiten van GNN, dienen deze gecompenseerd te worden. De omvang van de compensatie dient gelijk te zijn aan de oppervlakte van het door de nieuwe functie aangetaste areaal, vermeerderd met een toeslag. De toeslag is afhankelijk van de ontwikkelingstijd van het natuurstype, zoals vastgelegd in een overzicht met de hectaretoeslag per natuurstype;

- a) geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder;
- b) 1/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;
- c) 2/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar;
- d) een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlak en bedrag voor kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar.

Voor de onderbouwing met betrekking tot mitigatie dient een compensatieplan te worden vastgesteld, waarin in ieder geval wordt ingegaan op de wijze waarop wordt verzekerd dat de mitigatie en de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd, de wijze van monitoring en rapportage van de tenuitvoerlegging van de mitigatie en de compensatie. De uitvoering van het compensatieplan dient binnen vijf jaar na de besluitvorming van de betreffende ingreep te zijn afgerond. Het mitigatie- of compensatieplan moet gereed en akkoord zijn bij de provincie als gevoegd gezag bij de vaststelling van het projectplan Waterwet en het bestemmingsplan.

6.1.2 Effectanalyse

Door het verhardten van de reeds aanwezige onverharde weg worden er geen kernkwaliteiten en natuurstypen van het GNN aangetast. Om een plus voor de natuur te creëren is er echter voor gekozen om het verlies aan oppervlakte toch te mitigeren. Binnen het project is voldoende ruimte om het verlies aan oppervlakte te compenseren. Er zijn twee gebieden die kunnen worden aangewezen als compensatiegebieden en te herbestemmen tot GNN. Compensatiegebied 1 is een strook van 491 m² en compensatiegebied 2 is een terrein van 3,4 ha, zie figuur 5.1. Op vrijwillige basis is er bij compensatiegebied 1 een strook van 491 m² aangewezen voor de versterking van het natuurstype N16.01.

6.2 Versterkingsopgave GO

6.2.1 Toetsingskader

Ontwerp Regels versterking Groene ontwikkelingszone

Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen. In artikel 2.53b t/m 2.53d van de Omgevingsverordening geldend vanaf 1 februari 2022 staan de regels omtrent het versterkingsplan die moeten worden opgevolgd wanneer een nieuwe activiteit of ontwikkeling het GO aantast. Omdat de ontsluitingsweg bij het aangetaste GO binnen het bestemmingsplan past, is formeel geen versterking nodig. Er is echter ervoor gekozen om dit toch mee te nemen in het berekenen van de versterkingsopgave om toch een plus voor de natuur te creëren.

Gedeputeerde Staten stellen momenteel nog regels vast zodat men bij een initiatief of een activiteit eenduidig kan vaststellen hoe groot die versterking moet zijn en waar deze moet plaatsvinden. Deze regels bieden gemeenten en initiatiefnemers houvast bij het bepalen van de omvang van de locatie van de versterking van het GO. De ontwerpregels liggen van 21 februari 2022 tot en met 4 april 2022 ter inzage. Na de inspraakperiode worden de verkregen reacties verwerkt en stellen Gedeputeerde Staten de regels vast.

De ontwerpregels zoals deze nu ter inzage liggen gaan uit van een te volgen stappenplan en het gebruik van rekentabellen. Op basis van een onderzoek naar de actuele kernkwaliteiten kunnen de eerste opties voor versterking worden ontworpen, die worden doorgerekend in de tabellen behorend bij stappen 1 en 2. De versterkingsmaatregelen worden uitgewerkt en onderbouwd in stap 3 (locaties van de maatregelen) en stap 4 (versterkingsplan conform artikel 2.53b van de omgevingsverordening).

De locatie

De versterking vindt idealiter plaats binnen het projectplangebied. Als het plangebied te klein is (bijvoorbeeld een bouwkaal met hoog aandeel bebouwd oppervlak), is de volgende stap het overwegen om het plangebied te vergroten. Wanneer versterking binnen het plangebied niet mogelijk is, kan gekeken worden naar een locatie grenzend aan het plangebied. Dit aangrenzende gebied hoeft niet binnen dezelfde bestemming te liggen of dezelfde grondeigenaar te hebben.

Rekentabellen (zie bijlage 2)

Op verzoek van ProRail is er alvast een eerste doorberekening gemaakt van de versterkingsopgave met de concept rekentabellen op basis van de concept ontwerpregels.

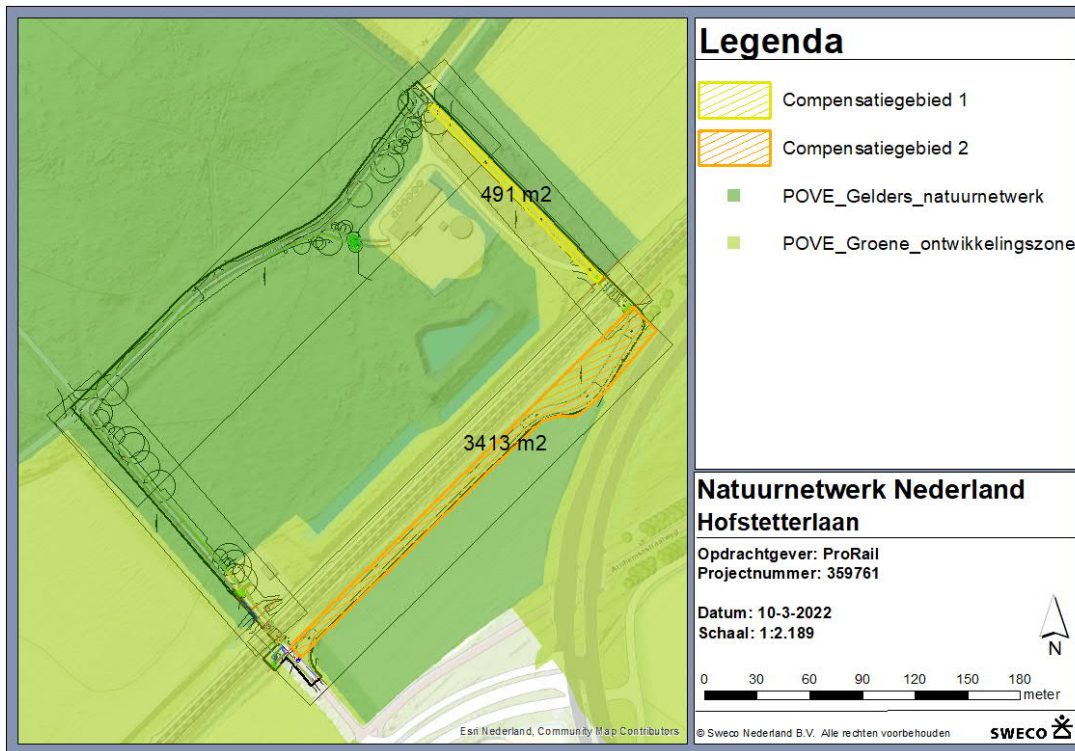
6.2.2 Versterking GO bij aantasting

1. Verliesfactor: er zijn geen natuurtypen of landschapselementtypen aanwezig. De locatie die wordt verhard bestaat momenteel al uit een onverharde weg.
2. Impactfactor: wegen <80 km/uur. Het oppervlakte wat wordt verhard 0,3 ha, het gebied is aardrijkskundig van nationaal belang² en er is een EVZ aanwezig. Dit leidt tot een verliesfactor van 1.500 punten.
3. Versterkingsmaatregel: de vereiste versterking is 1.500 punten. Daarnaast kan er 3,4 ha kruiden- en faunairijk grasland (N12.02) worden gerealiseerd, dit natuurtype is in de omgeving al aanwezig. Als speciale elementen kunnen stobbenwallen (0,05 ha) worden gerealiseerd. Dit leidt tot 3.663 versterkingspunten (balans + 2.163 punten). Het te compenseren oppervlakte komt hiermee uit op 3,41 ha., wat kan worden gerealiseerd op compensatiegebied 2.

6.3 Compensatiegebieden

Er zijn binnen het project voldoende mogelijkheden om het verlies aan oppervlakte GNN en GO te mitigeren/compenseren. De weg ten noorden en zuiden van het spoor waar de verharding weggehaald wordt, zal worden omgevormd tot natuur en fungeren als compensatiegebied. Compensatiegebied 1 heeft een oppervlakte van 491 m² en compensatiegebied twee heeft een oppervlakte van 3423 m². Dit vormt een compensatiegebied van in totaal 3.904 m². De compensatiegebieden 1 en 2 liggen echter wel in het GO. Het compenseren van het verlies aan oppervlakte van het GNN kan door compensatiegebied 1 en 2 in de nieuwe situatie te herbegrenzen (en bestemmen) tot GNN, hiermee wordt een compensatieoppervlakte van 3.904 m² behaald en wordt het GNN robuuster.

² <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=727e334acc2f47bd98df9c47b8b9e3b0>

Figuur 5.1 Locatie van het compensatiegebied.

6.4 Inrichtingsmaatregelen

Beide compensatiegebieden worden ingericht en beheerd als natuur. Hierbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke inpassing.

- Compensatiegebied 1 met een oppervlakte van 491 m² zal vanwege de ligging aan de rand van het bosgebied worden ingericht door aanplant van een klein bosje met inheemse bomen (zoals beuk, (winter)eik en den) en struiken. Hiermee wordt het omliggende natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie versterkt.
- Compensatiegebied 2 zal vanwege de ligging in een open gebied en de aanwezigheid van het talud van de spoorlijn worden ingericht voor reptielen. Hier worden elementen voor reptielen aangebracht, zoals een aantal houtstobben. Daarnaast worden er op 3 locaties open stukken met zand gecreëerd van 10 m² door het omvormen van het verharde pad naar een 'zandvlak' die door reptielen als zonplek kan worden gebruikt. Op deze locatie wordt het natuurtype kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) gerealiseerd.

7 Conclusie

7.1 Gelders Natuurnetwerk

Als gevolg van het project wordt in het totaal 1.739 m² van het aangewezen GNN verhard. Het verharden van de oprit naar het waterbedrijf en het verharden van de Hofstetterlaan valt binnen het vigerende bestemmingsplan; er is voor deze aanpassing geen ruimtelijke procedure nodig, de verharding bedraagt hier 659 m². Het verharden van de Zuidlaan valt buiten het bestemmingsplan; voor deze aanpassing is een ruimtelijke procedure nodig, de verharding bedraagt hier 1.080 m².

Door het verharden van de reeds aanwezige onverharde weg worden er geen kernkwaliteiten en natuurtypen van het GNN aangetast. Om een plus voor de natuur te creëren is er echter voor gekozen om het verlies aan oppervlakte te mitigeren, deze mitigatie vindt plaats door twee compensatiegebieden binnen het projectgebied te herbestemmen tot GNN. Compensatiegebied 1 is een strook van 491 m² en compensatiegebied 2 is een terrein van 3,4 ha. Op vrijwillige basis is er bij compensatiegebied 1 een strook van 491 m² aangewezen voor de versterking van het natuurtype N16.01.

7.2 Groene Ontwikkelingszone

Als gevolg van het project wordt er 301 m² oppervlakte GO verhard en wordt er 1.810 m² verharding binnen het GO verwijderd. Dit leidt per saldo tot een afname van 1.509 m² verharding in het GO.

Omdat voor de ingreep in GO geen sprake is van een ruimtelijke procedure met betrekking tot het wijzigen van de bestemming, is er formeel geen toetsing en ook geen versterking nodig. Om een plus voor de natuur te creëren is er echter voor gekozen om dit toch mee te nemen in het berekenen van de compensatie-opgave.

7.3 Inrichtingsmaatregelen

Er zijn binnen het project voldoende mogelijkheden om het verlies aan GNN en toename van verharding in het GO te mitigeren. Er zijn twee compensatiegebieden binnen het projectgebied aangewezen, deze gebieden zijn aangewezen als GO. Beide compensatiegebieden worden ingericht en beheerd als natuur. Hierbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke inpassing.

- Compensatiegebied 1 met een oppervlakte van 491 m² zal vanwege de ligging aan de rand van het bosgebied worden ingericht door aanplant van een klein bosje met inheemse bomen en struiken. Hiermee wordt het omliggende natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie versterkt.
- Compensatiegebied 2 zal vanwege de ligging in een open gebied en de aanwezigheid van het talud van de spoorlijn worden ingericht voor reptielen. Hier worden elementen voor reptielen aangebracht, zoals een aantal houtstobben. Daarnaast worden er op 3 locaties open stukken met zand gecreëerd van 10 m² door het omvormen van het verharde pad naar een 'zandvlak' die door reptielen als zonplek kan worden gebruikt. Op deze locatie wordt het natuurtype kruiden- en faunairijk grasland (N12.02) gerealiseerd.
- De compensatiegebieden kunnen worden toegevoegd aan het GNN, hiermee wordt een compensatieoppervlakte van 3.904 m² behaald.

8 Bronnen

Spijker, R.R. (2021) Verkennend natuuronderzoek overwegaanpassingen Rheden. Oriënterend onderzoek naar effecten aanpassingen aan overwegen en omliggende infrastructuur in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. Referentienummer: SWNL0275635. Sweco Nederland B.V., De Bilt.

Spijker, R.R. (2021) Aanvullend onderzoek beschermde soorten Hofstetterlaan te Ellecom. Referentienummer: SWNL0275633. Sweco Nederland B.V., De Bilt.

Hoogland, L. (2021) Voortoets. Natuurtoets in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel Natura2000-gebieden. Referentienummer: SWNL0273625. Sweco Nederland B.V., Eindhoven.

Websites

Omgevingsverordening Gelderland: <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>

Kaart deelgebieden Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelzone: <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=7ee7f076e44b48f18d36528e9f9d1d87>

Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelzone: https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf

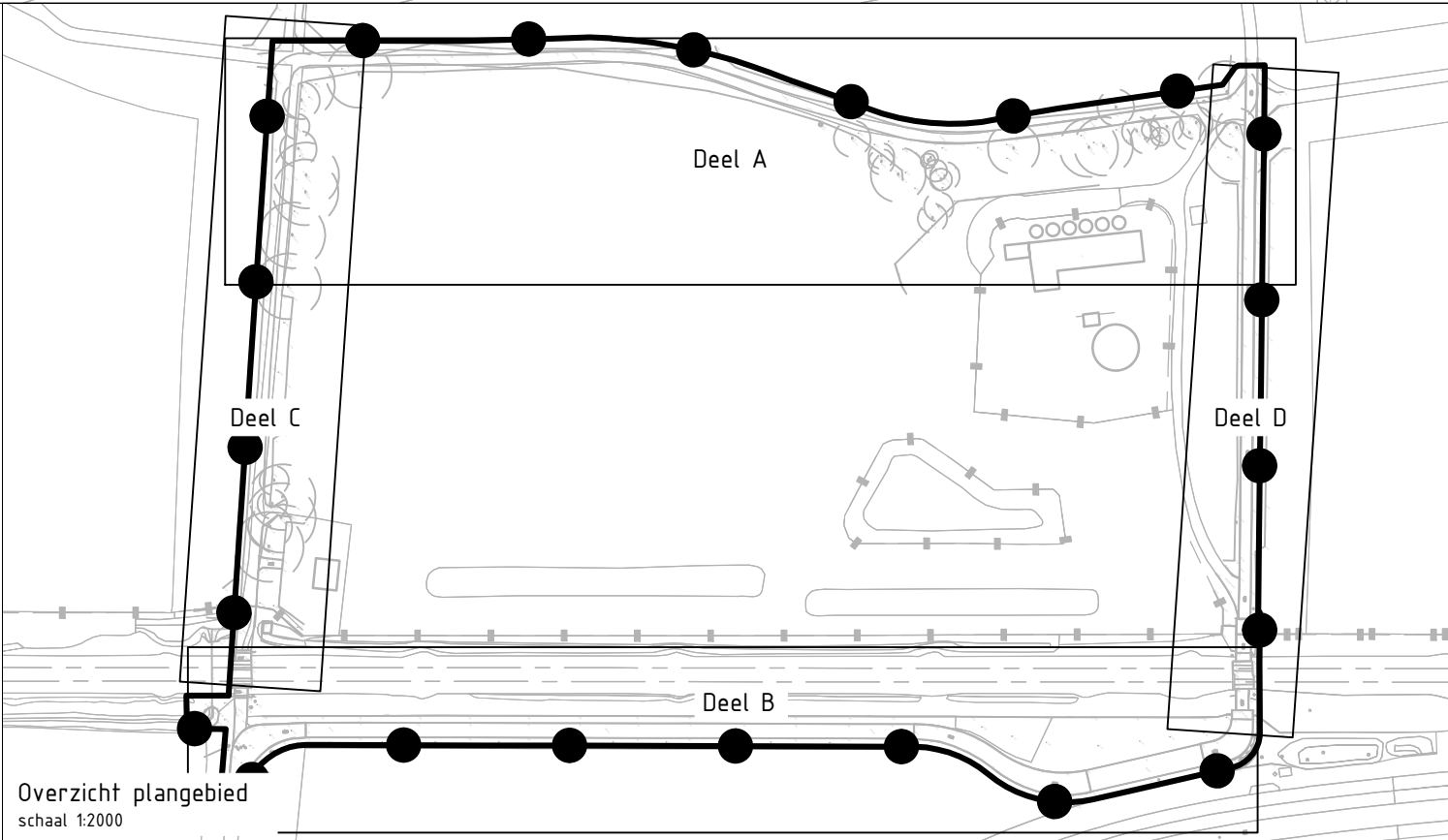
Concept regels Groene ontwikkelingszone ter inzage <https://www.gelderland.nl/omgevingsvisie/Concept-regels-Groene-ontwikkelingszone-ter-inzage>

Tabel: ontwikkeltijd (in jaar) en toeslag (%) per natuurbeheertype: <https://geolink.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Documenten/Ontwikkeltijd%20en%20hectaretoeslag%20per%20natuurbeheertype.pdf>

Natuurbeheerplan: <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=abe3fe98fc2f488a9c89dc4fa212f72c>

BIJ12 N16 Bossen met productiefunctie: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/n16-bossen-met-productiefunctie/>

Bijlage 1 Opruimtekening

LEGENDA	
	BGT-ondergrond
	Opnemen kolk leiding afdoopen en innemen
	Opnemen totale asfaltpakket incl. fundatie
	Opnemen verharding door Twickel
	Opnemen betonstraatsloten kei formaat
	Zagen asfalt
	Opnemen inritblokken
	Opnemen opsluitband 120x250 mm
	Opnemen begroeiing
	Opnemen verkeersbord
	Opnemen schrikhek
	Opnemen hekwerk
	Opnemen wildroosters 1 afvoeren 1 overdragen aan Twickel
	Werkgrens

Nieuwe Weme Infra

Opdrachtgever
KWS infra bv

Project
(over)wegen, nederen

Onderdeel
Hofstede

Schalen
1:200

Formaat
A1

Status
Concept

Verkoopsnummer
200160

Datum
23-04-20

Gerelateerd
RN

Schaal
1:200

Formaat
A1

Status
Concept

Verkoopsnummer
200160

Wijziging 5

Wijziging 4

Wijziging 3

Wijziging 2

Wijziging 1

Tekeningnummer
200160-06

Bijlage 2 GO Rekentabellen

1. Verliesfactor

categorie			punten /eenheid	opper-vlakte (ha)	punten
Natuurvriendelijke oever, poel, zoete plas	L01.15, L01.01, N04.02		3990		0
Houtwal, houtsingel, elzensingel, bomenlaan, rij knotwilg	L01.02, L01.03, L01.07,L01.08	leeftijd < 25 jaar	3000		0
		leeftijd 25-100 jaar	3990		0
		leeftijd >100 jaar	4980		0
Struweelhaag of scheerhaag	L01.05 en L01.06		3990		0
Hoogstamboomgaard	L01.09		2660		0
Moeras, rietland	N05.04		2660		0
Nat schraalland / vochtig hooiland	N10.01 en N10.02		2000		0
Vochtig weidevogelgrasland	N13.01		1000		0
Droge natuurgraslanden	N11.01, N12.02, N12.03		1000		0
Kruiden- en faunarijke akker	N12.05		1000		0
Ruigteveld of -zoom	N12.06		1000		0
Alle typen natuurlijk bos	N14, N15, N16 en N17	leeftijd < 25 jaar	3000		0
		leeftijd 25-100 jaar	3990		0
		leeftijd >100 jaar	4980		0
VERLIESPUNTEN					0
					opp. (ha) 0,00

Tabel 2 IMPACTFACTOR

categorie	eenheid	basispunten /eenheid	aantal eenheden	toeslagfactoren				ligging in EVZ	indien van toepassing factor verhogen	Impactpunten		
				nieuwe functie op deze locatie	indien van toepassing factor verhogen	open landschap/a ardkundige waarden	indien van toepassing factor verhogen			basis	incl. toe- slagen	
woningen	wooneenheid	20		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
	m2 woonbestemming / 100	4		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
woonwijk	wooneenheid	25		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
	ha woonwijk	600		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
bedrijventerrein - milieucategorie 1 en 2	ha. bedrijventerrein	1500		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
milieucategorie 3 en 4	ha. bedrijventerrein	3000		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
milieucategorie 5 en 6	ha. bedrijventerrein	4500		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
windturbine	aantal turbines x m wiek lengte /50	1250		1,5	1	1	1	1,25	1	0	0	
zonnepark	ha. functioneel zonneveld	400		1,5	1	1,5	1	1,25	1	0	0	
wegen <80 km/uur	ha. verharding	2000	0,3	2	1	2	2	1,25	1,25	600	1500	
middel	ha. verharding	3000		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
wegen > 100 km/uur	ha. verharding	4000		2	1	2	1	1,25	1	0	0	
			IMPACTPUNTEN							1500		0,30

Tabel 3. VERSTERKINGSMAATREGELEN

Tabel 5: VERSTERKINGSPUNTENREGELLEN									
categorie	basis	opp (ha)	factor tijdelijke maatregel	indien van toepassing factor verlagen	factor bijdrage EVZ	indien van toepassing factor verhogen	Verster- kings- punten		
							basis	incl. toeslagen	
Natuurvriendelijke oever	L01.15	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Poel	L01.01	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Houtwal, houtsingel, elzensingel,	L01.02 en L01.03	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Struweelhaag of scheerhaag	L01.05 en L01.06	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Laan (dubbele bomenrij)	L01.07	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Rij knotwilgen	L01.08	3000		0,7	1	1,25	1	0	0
Hoogstamboomgaard	L01.09	2000		0,7	1	1,25	1	0	0
Zoete plas	N04.02	2000		0,7	1	1,25	1	0	0
Dynamisch moeras	N05.04	2000		0,7	1	1,25	1	0	0
Nat schraalland / Vochtig hooiland	N10.01 en N10.02	2000		0,7	1	1,25	1	0	0
Vochtig weidevogelgrasland	N13.01	1000		0,7	1	1,25	1	0	0
Droge natuurgraslanden	N11.01, N12.02, N12.03	1000	3,413	0,7	1	1,25	1	3413	3413
Kruiden- en faunarijke akker	N12.05	1000		0,7	1	1,25	1	0	0
Ruigteveld of -zoom	N12.06	1000		0,7	1	1,25	1	0	0
Alle typen natuurlijk bos	N14, N15, N16 en N17	2000		0,7	1	1,25	1	0	0
Speciale elementen									
Stobbenwallen	hoge toegevoegde waarde over kleine oppervlakten	5000	0,05	0,7	1	1,25	1	250	250
Takkenril/ houtstapel	hoge toegevoegde waarde over kleine oppervlakten	5000		0,7	1	1,25	1	0	0
Nestkast steen, bos- of kerkuil		10		0,7	1	1,25	1	0	0
Kleine zoogdiertunnel	das, bever, kleine marters e.a.	100		0,7	1	1,25	1	0	0
Herpetofaunatunnel	reptielen en amfibieën	300		0,7	1	1,25	1	0	0
Boombrug	marters, eekhoorn	100		0,7	1	1,25	1	0	0
'Hop-over'	vleermuizen, vlinders en vogels	100		0,7	1	1,25	1	0	0
Loopstroken of -richels	bij bestaande brug of duiker, voor zoogdieren	100		0,7	1	1,25	1	0	0
			VERSTERKINGSPUNTEN					3663	opp
VEREISTE VERSTERKING			1500	BALANS				2163	3,41